

ఇచ్చి సకిలి నోట్లు
కొనును బోకకు ఒట్లు
రంగు మార్చే బ్రాహ్మ
అనును రాధతీ !!

కన్ను..కూతురును కను
విన్ను.. తీత్రీని విను
తిన్ను..లడ్డూలు తిను
మనుసును రాధతీ !!

—రాధతీ
ఫెల్:9494481210

100కు 100 మార్కులు!

ఈ లోకంలో ఏ కాల పరిస్థితుల్లోనైనా సువ్యవస్థాపకం సాధించుకుంటే నీకు అవసరమున్నంత డబ్బులేకుంటే ఎట్టి పరిస్థితిలో నువ్వోక మంచి భర్తగా మంచి తండ్రిగా మంచి కొడుకుగా మంచి అన్నగా, మంచి నాయకునిగా మంచి స్నేహితునిగా, మంచి ప్రేమికునిగా అభిరక్త మంచి మనిషిగా కూడా కాలేవు!

- డా॥ డి. రాజేశ్ 9440460490

బానిస సంకెళ్లు

రేలినాటి సంకెళ్లు వేసి బంధించడం పాతకాలం నాటి మనిషి అనుభవించిన బానిసత్వం. కానీ నేటి మానవుడు అనుభవిస్తున్న బానిసత్వం బయటికి కనపడనది, లోతైనది. అది మనిషి మనస్సులో, ప్రవర్తనలో, ప్రసంగించిన జీవన విధానంలో మమేకమై కూర్చుంటున్నది. నేటి ప్రతి మనిషి అనుకుంటాడు.. తాను ఒక స్వేచ్ఛాపంతుడనని, తన ఇష్ట ప్రకారమే జీవిస్తున్నానని. కానీ తనకు తెలియకుండానే ఎన్నో అలవాట్లకు, వస్తువులకు, ఉద్దేశాలకు బానిసై పోయాడని లోతుగా పరిశీలిస్తే బోధపడుతుంది. అవన్నీ బయటికి కనపడని మానసిక సంకెళ్లు ప్రతి బంధం ఒక బంధనం.. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛకు ప్రతిబంధకం.

అలవాట్ల బానిసత్వం

మనిషి జీవన విధానాన్ని తీర్చిదిద్దగలిగే అలవాటు. రెండు వైపుల పడును గొలి కత్తిలాంటి శక్తి అది. అలవాట్లు సృజనానికి మంచి, చెడు ఏ అంటూ ఉండవు, అవి మనిషిని ఏ దిశలో నడిపిస్తాయనేది కీలకం. స్వేచ్ఛ మనిషికి ఒక పరమైతే ఆ పరాన్నే క్రమంగా కబళించే గుణం అలవాటుకు ఉంటుంది. ఆ క్రమంలో మనిషి తనకు తెలియకుండానే యంత్రీకంగా మారిపోతాడు. యంత్రీకత బానిసత్వానికి మరో రూపు అనడంలో సందేహం లేదు. ఒకసారి చేరదీస్తే అలవాట్లు ఊరకే పోవు. ఇందులో కొన్ని మొదట సంకేతాన్ని కలిగిస్తాయి, కానీ తరువాత బంధిస్తాయి. సెల్ ఫోన్, సోషల్ మీడియా లాంటి వాటికి అలవాటుపడితే, అవి లేని క్షణం భరించలేని స్థితికి చేరినప్పుడు, మనిషి స్వేచ్ఛా జీవి కాదు, బానిస అవుతాడు.

సమాజం మనిషిని కొన్నిసార్లు బీకట్లకి నడిపిస్తుంది. మధ్యం, మత్తు పదార్థాలు, జూదం, అవినీతి, అహంకారం.. ఇవన్నీ మనిషి వ్యక్తిత్వాన్ని క్రమంగా దిగజార్చేస్తాయి. ఇవి అత్యజ్ఞానానికి అవరోధాలు కూడా. ఈ దురంతావులకు బానిసైన వారికి అంత సులభంగా విముక్తి లభించదు. అంతే కాక వారు కుటుంబానికి, సమాజానికి భారంగా మారి గౌరవాన్ని కోల్పోతారు. క్రమంగా హింసకు కూడా కోల్పోయి కోపానికి బానిసవుతారు. మనిషికి సహనం, ఓర్పు, బలహీనతలు కావు, నిజానికి ఇవే మానవత్వానికి గీటు రాళ్లు. ఇతరులను కించపరచడం, హేళనతో ఎగతాళి చేయడం కూడా ఒక రకమైన బానిసత్వపు

“మధ్యం, మత్తు పదార్థాలు, జూదం, అవినీతి, అహంకారం.. ఇవన్నీ మనిషి వ్యక్తిత్వాన్ని క్రమంగా దిగజార్చేస్తాయి”

కోవలలోకి వస్తాయి. ప్రతి మనిషిలో లోపాలు ఉండడం సహజం. వాటిని ఎత్తిచూపడం కన్నా, ఆ మనిషికి ఉన్న అనుభవించగలిగడం గొప్పతనం. గతను బుద్ధుడు చెప్పినట్లు.. “మనిషి తాను అలోపించినట్లే అవుతాడు”. అలవాటు అనేది మనిషి అంతర్గత స్వభావానికి అద్దం పడుతుంది. ఏ అలవాటైనా మనిషి నియం త్రబోతో ఉంటే, జీవితం అతని స్వాధీనంలో ఉంటుంది. ఇందుకు భిన్నంగా ఆ అలవాట్లే మనిషిని నియంత్రిస్తే జీవితం స్వేచ్ఛ కోల్పోతుంది.

అనవసరమైన కోరికల బానిసత్వం

ప్రతి మనిషి జీవితం ఒక కోరికల గాథ. కోరికలు లేకుండా ముందుకు సాగదు. అనవసరాన్ని బట్టి కొన్ని కోరుకోవడం సహజం. అవి జీవన క్రమాన్ని నడిపించే కోరికలు.. గమ్యం చేరుకోవడానికి సహకరించే కానీ ఎలాంటి బంధాలు కావు. దీనికి భిన్నంగా, చిన్న చిన్న గుట్టలు ఎక్కి సతా లేకున్నా ఏకంగా వెరసెన్నే ఎక్కాలనుకోవడం గొంతెత్తు కొనికే అవుతుంది. ఇలాంటి అందని వాటి కోరికలు ఆధ్రులు చాచడం, తీరని ఆకాంక్షల వెనక పరుగెత్తడం ప్రతి మనిషికి ఉన్న పైలె.

అలవాటు లాగే కోరిక కూడా ఒక అంతర్గత శక్తి. అది సరైన దిశలో ఉంటే శ్రేయస్సుకు దారితీస్తుంది. కానీ అనవసరం అనే పాద్యులు దాటి అనవసరంగా మారితేనే పడి కొట్టుమిట్టాడతాడు మనిషి. ఎన్ని నదులు చేరినా నిండిన సముద్రం లాంటిది కోరికలు. ఈ కోరికలే కోర్కానికి, సర్దు దుజ్జులకు మూలమని, వాటిని జయించిన

బంధాల్లో బానిసత్వం

పూర్వీక క్షణం నుండి మనిషికి బంధాల ‘చల’ చుట్టూకుంటుంది. తొలుత ఈ బంధాలు ప్రేమ, అనురాగం, అనందం, భద్రత కలిగించినా, కాలక్రమేణా అవి హద్దులు దాటితే మనిషిని బానిసత్వపు సుడిలోకి నెడుతూ స్వేచ్ఛా జీవనానికి అడ్డుగోడలుగా మారతాయి. బంధం లేని జీవితం మనిషికి ఎదారీగా అనిమిస్తుంది, కానీ ఆ బంధమే తన ఆత్మ స్వరూపాన్ని మరచిపోయేలా చేసి బాధ్యతల భారాన్ని మోపుతుంది. మనిషి అస్తిత్వానికి మూలం స్వేచ్ఛ. కానీ కుటుంబం, సమాజం, సంప్రదాయం లాంటి బంధన వలయాలు అతని స్వేచ్ఛను క్రమక్రమంగా మారిస్తాయి. చివరికి అతనిని నిత్యం ఈ బంధాల బలహీనం మోడ నిలబెడుతూ అనలైన బానిసత్వాన్ని రుచి చూపిస్తాయి. ప్రతి బంధంలో ప్రేమ ఉంటుంది, కానీ దాని వెనక ఉన్న సాధ్యమైన భయం, స్వాధీనత ఆకాంక్ష (ఓనర్షిప్ లైట్) ఆ మనిషిని బానిసత్వపు బంధంలోకి తోసిస్తుంది.

బంధాలు లేకుండా జీవితం వెలితిగా ఉంటుంది. కానీ ఆ బంధాలకు బానిసైతే, జీవితం బరువైన గొలుసులతో కట్టడి చేయబడుతుంది. బంధం అనేది స్వేచ్ఛను పంచుకునే శక్తి కావాలి కానీ స్వేచ్ఛకు ఉప్పు వేసి తీరితూ కాకుండు. తాత్వికంగా పరిశీలిస్తే బంధాలన్నీ మనిషి అంతర్గత స్వేచ్ఛకు పరీక్షా పేదలేతే. ‘నాది - నీది’ అనే ద్వంద్వ పరిస్థితుల్లో చిక్కుకుపోతాడు. అలాగని, బంధాలు తెంచుకొని అడవిలోకి పారిపోవడం ‘విముక్తి’ కాదు. బంధాలలోని నిర్బంధాలను దాట గలగలడమే నిజమైన విముక్తి. బంధాలను పరిరక్షించుకుంటూ వాటికి బానిసగా మారకుండా ఉండడం, అద్దాల మేడలో నిమగ్నంగా రాళ్లు తగలకుండా జాగ్రత్తపడేటట్లు, బంధాలలో జీవిస్తూ తన ఆత్మ స్వరూపాన్ని (స్వేచ్ఛను) చెక్కుచెదరనియకుండా కాపాడుకోవడమే ఒక మహా సాధన. అనుబంధాన్ని అనుభవంగా మార్చుకునే ప్రయత్నం చేయాలి, కానీ ఎట్టి పరిస్థితుల్లో నిర్బంధంగా మారనియకుండా.

భావోద్వేగాల బానిసత్వం

మనసుకు చేసిన సంకెళ్లు తెంచుకోగల సామర్థ్యం ఉన్నవాడే మహాసాధుడు. బయటి సంకెళ్లు తెంచడం సులభం, కానీ మనసులోపలి సంకెళ్లు తెంచడానికి మహా సాధన చేయాలి. వాటిని తెంచుకోగలిగితే, అది ఇతరులను గెలవడం కన్నా గొప్ప విజయం. అదే అసలైన వీరత్వం. అన్ని రకాల బానిసత్వాల నుంచి విముక్తి పొందినప్పుడే మనిషి నిజమైన స్వేచ్ఛాపంతుడు అనిపించుకుంటాడు. మనిషి బయటి ప్రపంచాన్ని జయించినా, తన భావోద్వేగాలను జయించ లేకపోతే అతడు బానిసగానే పరిగణించబడతాడు.

మనిషి హృదయం భావోద్వేగాల క్షేత్రం. అనందం, దుఃఖం, కోపం, ప్రేమ, ఆనందం, భయం.. ఇవన్నీ ప్రతి మనిషికి జీవన క్రమంలో ఉత్పన్నమయ్యే సహజ నిర్వహణ భావోద్వేగాలు. సూక్ష్మ కోణంలో పరిశీలిస్తే ఇవే అతి పెద్ద బంధనాలు. మరో వైపు ఇవి లేని జీవితం ఎండిపోయిన మోడులా నిర్విణంగా ఉంటుంది. కానీ వీటికి బానిసైతే జీవితం ఈ బంధనాల సంకెళ్లు తెంచుకొని స్వేచ్ఛగా సాగలేని స్థితికి దిగజారుతుంది.

“సంబంధాల లోకంలో జీవించడం మనిషి యొక్క సహజ స్వభావం. ఆలోచనలను, అనుభూతులను, ప్రేమను పంచుకోవడం లాంటివన్నీ మానవత్వపు ధర్మాలు”

భావోద్వేగం ఒక సృజనాత్మక శక్తి. నియంత్రణ కోల్పోయిన మరణక్షణం అది బలహీనతగా మారే ప్రమాదముంది. ఉదాహరణకు, కోపం.. ధర్మ రక్షణకు తోడ్పడే శక్తి కానీ అనిష్టమే మినహానీకీ దారి, ప్రేమ.. మానవత్వానికి ఆత్మ, కానీ అది మితిమీరితే పిచ్చి, భయం.. అనవసరమైన అప్రమత్తతకు దారి, కానీ ఎక్కువైతే అశక్తిగా మారి పిరికితనానికి దారి తీస్తుంది. ద్వంద్వ స్వభావ మున్న భావోద్వేగాలను మనిషి తన ఆధీనంలోకి తీసుకోగలిగితే స్వేచ్ఛా మహాసాధుడు దృఢుతాడు. లేదా వాటికి దానోహమై లాంగిపోతే ఏ స్వేచ్ఛకు నోచుకొని కీలుబొమ్మగా మారతాడు. జ్ఞాని అయినా, యోగి అయినా భావోద్వేగాలు లేనివాడు కాదు, వాటికి బానిసగా మారని వాడు.

భావోద్వేగాలు సహజం, వాటికి బానిస కావడమే అనవసరం. మానవ హృదయం ఒక అద్దం లాంటిది. భావోద్వేగాలు ఒక అలలా వచ్చి హృదయాన్ని తాకాలి కానీ చెరిగిపోని గీతలుగా మిగిలిపోకూడదు.

ఒంటరితనం బానిసత్వమేనా?

సంబంధాల లోకంలో జీవించడం మనిషి యొక్క సహజ స్వభావం. ఆలోచనలను, అనుభూతులను, ప్రేమను పంచుకోవడం లాంటివన్నీ మానవత్వపు ధర్మాలు. ఈ నేపథ్యంలో ఒంటరితనం అనేది ఒక వింత అనుభవం. అయినా ఒంటరిగా ఉండడం తప్పు కాదు. అప్పుడప్పుడు అది ఆత్మ పరిశీలనకు, సృజనాత్మకతకు పురికొల్పుతుంది. కానీ తరచూ ఒంటరితనంలో బండి కావడం అలవాటైతే అది ఒక రకమైన బానిసత్వమే. బయట ప్రపంచంతో అనుబంధాన్ని కోల్పోవడమే. ఒంటరితనం స్వచ్ఛందమైతే అత్యజ్ఞానానికి, బలవంతమైతే బానిసత్వానికి దారి తీస్తుంది. బానిసత్వంగా మారకుండా ఉండాలంటే.. దానిని మనిషి తన నియంత్రణలో ఉంచుకోవాలి

అష్టదిగ్బంధనంలో మనిషి!

మనిషి నేడు అన్ని రకాల దిగ్బంధనంలో చిక్కుకునే స్థితికి చేరుకున్నాడు. ఇది ఆధునికత మాయాజాల ప్రభావమే. మనస్సులో, అలవాట్లలోనే కాక మనిషి ఎన్నో అధునిక సాంకేతిక సంకెళ్లకు (సిలికాన్ చిప్ లకు) బంధి అయ్యాడు. సౌకర్యం లేదా సౌలభ్యం కొరకు వచ్చిన మొబైల్ ఫోన్ రోజూ, ‘మనిషి ఫోన్ ను పట్టుకున్నాడా లేక ఆ ఫోన్ మనిషిని పట్టుకుందా?’ అన్నంతగా జీవన బంధనంగా మారింది. సెల్ ఫోన్ లేకుండా ఒక రోజు గడవలేని స్థితికి దిగజారాడు. అలాగే కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్, సోషల్ మీడియా, టీవీ, డిజిటల్ గేమ్స్.. వీటన్నిటికీ అతుక్కొని పచ్చిపల్ లోకంలో తెలివితూ వానను ప్రపంచాన్ని మరిచిపోతున్నాడు. వీటిని వాడడం తప్పు కాదు, కానీ వాటికి పశు ధైర్యవంధం తప్పే. ‘డిజిటల్ తెర’ (స్క్రీన్) అనుభవానికి లోతుగా కాకుండా. ఈ ‘తెర’ మొదట్లో ఒక చీకటి లాగ వచ్చి, ప్రపంచాన్నే మన కళ్ళ ముందుకు తెచ్చింది. ఇప్పుడు అది చీకటి మన కళ్ళకు కంటిలా మారింది. స్వేచ్ఛా జీవితం అంటే ఏ పచ్చిపల్లులు

“మనిషి తనకు తెలియకుండా అనవసరమైన వాటికెన్నింటికీ బానిసగా మారుతున్నాడు. ఆ క్రమంలోనే నిజమైన స్వేచ్ఛకు దూరమవుతున్నాడు”

లేకుండా జీవించడం కాదు; అవి లేకున్నా ప్రకాశంగా జీవించడం. సాంకేతికత మానవ మేధ అవిచ్ఛిన్నం చేసి ఒక అద్భుతం.. మానవ జాతికి వరం. అది దారి చూపించాలి కానీ దారి మళ్లించకూడదు. సాంకేతికత మనిషి కోసం పుట్టింది, మనిషి సాంకేతికత కోసం పుట్టలేదు. అందుకే అది ఎప్పుడూ మనిషి కట్టడిలోనే ఉండాలి. దాని కట్టడిలో మనిషి కాదు. ‘సాంకేతికత సర్వస్వ’ లో మనిషి ఎప్పుడూ ‘రింగ్ మాస్టర్’ గానే చలామణి అవాలి. ఒక్క సారి అద్భుత తప్పితే పులి తాలు ఘోరంగా ఉంటాయనేది మరచిపో కూడదు. అనవసరమైన వాటిపై కలిగే ఆకర్షణ నుండి బయట పడగలిగిన వారే తమలోని అసలైన అనందాన్ని కనుగొంటారు. ఇది అందరికీ సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు. స్వేచ్ఛా క్రమరక్షణ, ఆలోచన, మితిమీరిన కోరికలపై కఠోర నియంత్రణ సాధించిన వారికే ఇది సాధ్యం అవుతుందని గమనించాలి.

విముక్తి - అసలైన స్వాతంత్ర్యం

తెండా ఎగరేయడం, పరేడే చేయడం అనేవి అసలైన స్వాతంత్ర్యం కాదు. విముక్తి అనేది బయటి గోడలు కూల్చడం కాదు, హృదయంలో, ఆలోచనల్లో, అలవాట్లలో పేరుకొని భూనిభవించిన బానిసత్వపు గొళ్ళాలను ఛేదించి విరగొక్కడం. మనిషి ‘ఇదుటి సంతకెళ్లు’ తెంచుకొని గర్వపడతాడు, కానీ తన అనంతగంధంలో గాఢంగా పెనవేసుకొని తిప్ప వేసిన సంకెళ్లు బానిసత్వాన్ని మూత్రం అర్థం చేసుకోవడం. వాటికి తనకు తెలియకుండా అనవసరమైన సాధింపని వారితో బానిసగా మారుతున్నాడు. ఆ క్రమంలోనే నిజమైన స్వేచ్ఛకు దూరమవు తున్నాడు.

-అచార్య కదారు మీరాద్ 9392447007

మనుషులకి దైవభక్తి.. దేశభక్తి.. దేహభక్తి ఉండాలి

-అచార్య పీసీ నిత్యానందరావు

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 8: (నేటి నాడు ప్రతినిధి): చిమ్మపూడి శ్రీరామమూర్తి రచించిన ‘మూట కవేరి’ గ్రంథం అంకి తోత్సవ సభ ఆదివారం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి డా॥కే.వి.రమణారావు దంపతులకు ఈ గ్రంథాన్ని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం పీసీ నిత్యానందరావు అంకితమిచ్చి సత్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. ‘మనుషులకి దైవభక్తి, దేశభక్తి, దేహభక్తి ఉండాలన్నాయి. ఈ సందర్భంగా ‘స్వర రసాంజలి’ శీర్షికతో నిర్వహించిన సంగీత విభావం అందరినీ ఆలరించింది. చిమ్మ పూడి ఫౌండేషన్, త్యాగరాయ గానసభల సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో ప్రముఖులు అనంత పద్మనాభరావు, అరణ, యదుమోహన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

డా॥కే.వి.రమణారావు దంపతులకు ‘మూట కవేరి’ గ్రంథం అంకితమిచ్చి సత్కరిస్తున్న అచార్య పీసీ నిత్యానందరావు.

అరుణతార అమ్మను మరోసారి కోల్పోయాను అరుణమ్మ కన్నుమూతతో.. ఇంటికొచ్చిన గోపీనాథ శిష్యులమైన మమ్మల్ని మరెవరూ ఆదరించని రీతిని అభివ్యంభో తన పిల్లల్లా ఆదరించడం తనకే చెల్లింది. పాఠశాల ‘పాటల చెట్టు’ ఎక్కించే ‘సూరిలోకి ఎక్కిన సూత్రం’ శ్రమను స్ఫురిపజేస్తూ ‘మనసూ మాట్లాడుతుంది’ అంటూ స్ఫురదృష్టితో స్ఫూర్తిదాయక కవిత్వాన్ని సమకూరుస్తూ సమర్పితా లేటుగా రంగప్రవేశం చేసినా లేట్ను టేబుకు తగ్గట్టుగా సూక్ష్మ, సూత్రప్రాయ పాదుసాత్మకంగా అందించింది తన అనుభవాల్ని రంగరించి విందించింది.

అనారోగ్య ఊబిలో కొట్టుమిట్టాడుకుందగా జీవన చదరంగం ‘తొనరాజు’ అనడంతో తొలగింది ‘అరుణతార’ మారింది.

- డా॥రావోలు సుధర్శన్ సెల్: 94417 79688

ఇప్పుడిహ కలలకు కాలం చెల్లిపోయింది చెట్టా చేమా మిల్లపైసెక్కి బిక్కు బిక్కుమంటూ ఒంగి ఓదారుస్తున్న నీలాకాశం ఒడిలో ఒడిగి మాటరాక ఓదార్పులేక బిగిసిపోయిన గాలి మెత్తని స్ఫుర్తుకు కరిగి కన్నీరుపుతూ చూస్తుంటే గాజు అద్దాల మధ్య ప్రపంచం మొత్తం కాచిపడబోస్తూ వెన్నదనమూ సమశీలమూ పెంపుడు కుక్కల్లా అదుపులో పెట్టుకు దివా రాత్రాలకు తేడా లేనంతగా ఆధునికత పులిహోక నిద్ర రాని కళ్ళకు నీడలు సోకని ఉనికికి స్పృహలు మాచిట్టడ? ఆహారహమూ ఆప్రమత్తమై ఉండే మనసుకు కలల మాచిట్టడ? వేలికొనలనిండా యంత్రాల సరిగమలులూ చూపు చివరంపల వరకూ ఆకాశ హఠాత్తుల ఆశలూ గుండ నిండా కల్పవల మురికిపులలూ అణువు అణువుగా కుప్పిగంతులు వేస్తున్న క్షూరత్వం ఎదుటి వారి నడి నెత్తిన చెయ్యింది చచ్చని నేలలను మేసి విశ్రమించే పసిరిక పాముల కాలం ఇది అంటింటా గొంతుల్లో తీతువులు గానం చేసే రాజకీయాల మారణ ఘోషం ఇది ఇప్పుడిహ కలలకు కాలం చెల్లింది. కలలించవలసినది మహాభారత సంగ్రామమే. -సాత్వి శ్రీపాద 8297248988

అభినందన

బాల సాహిత్య పురస్కారం కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ నుంచి పొందిన శ్రీ నారంశెట్టి ఉమా మహేశ్వరరావు సుప్రసిద్ధ కవి, రచయిత, సాహిత్యవేత్త, ఇప్పుడి “ధృత్యభాష” వచన కవితా సంపుటితో తెలుగు సాహిత్యానికి అమూల్య సంపదను అందించడానికి ముందుకు వచ్చాడు. అందరికీ తెలుసు భాష శ్రవ్యం, శ్రవ్యం. ఈ భాషను ఈ కవి ఇప్పుడు ‘ధృత్య’ంగా, దాద్రునికంగా చూపుతున్నాడు. 50 ఏళ్లుగా సాహిత్య సృష్టి చేస్తున్న శ్రీ ఉమా మహేశ్వరరావు సహృదయుడుగా, సాహితీ సదస్సుల నిర్వాహకుడుగా, సాహితీ ప్రస్థల ప్రోత్సాహకుడుగా, అభ్యుదయ దారు భావకుడుగా, ఆత్మీయ మిత్రుడుగా, సాహిత్య ప్రస్థాన తెలుగు రాష్ట్రాలకు సుపరిచితుడైన ముందు మానవుడు. ఇది ‘ధృత్యభాష’ 50 ఏళ్లుగా ఈ కవితలు తెలుగు పత్రికల్లో ప్రచురించబడ్డప్పుడు చదివి ఆనందించిన కవి పండిత ప్రముఖులకు శ్రీ నారంశెట్టి విశిష్టంగా పరిచితుడు. ఈ కవి సాహిత్య సృజనం సామాజిక బాధ్యతగా భావించాడు. భిన్నాంతాలు, విభిన్న సందర్భాలలో వ్రాసి నాటి పత్రికల్లో ప్రచురించాడు. సామాజిక వ్యర్థ ఈ కవి జీవన వ్యర్థ. సమాజంలోని అనమానతలలను ప్రశ్నించాడు. అనర్థాలను తీరస్థించాడు. అశాంతికి ఆల్టోకించాడు. అలాగే తల్లినిండ్రుల పట్ల అమిత ప్రేమ చూచాడు. ప్రముఖ కాంధర్వు ప్రశంసించాడు. గుణ శీలోన్మతులను ధ్యానించాడు.

నల్ల సందర్భాలను ప్రేమించాడు. సహృదయుల్ని తన కవిత్వంతో ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. కవి సున్నిత హృదయుడై, సుకుమార భావపూర్ణ, సామాజిక సందర్భాలకు స్పందించాడు. సంస్కరం దించాడు. తనలో తాను సంఘటించాడు. ఆత్మచేదన సను సుందరంగా కవితా మందిరంగా అందించాడు. శ్రీ నారంశెట్టి ఉమా మహేశ్వర రావుకు తెలుగు భాష ఇష్టం. తెలుగు ప్రజలంటే ప్రాణం. తెనుగుదనం అంటే అమిత ఆరాధన. చిన్న చిన్న మాటలతో పెద్ద పెద్ద భావాలు పలికించే సామాన్య ఉంది కవికి. సమాంతర వాక్యాలతో, సముజ్వల భావం పలికించే నేర్పుఉంది. అసలు సినయ భవంత కావడం వల్ల, బాల సాహిత్య ప్రస్థ కావటం వల్ల, అలతి అలతి పదాలతో, సమాంతర వాక్య నిర్మాణ దక్షతతో అద్భుత కవిత్వ నిర్మాణ సమర్థంగా కవిత్వం వ్రాశాడు. ఉన్నతాంతాలు ఉత్తమ భాషలో, ధృత్య సుందరంగా వ్రాసి శక్తి ఈ కవికి చాలా కాలంగా సామాన్యమయ్యింది. ఈ “ధృత్య భాష”, ఈ రెండు గుణాల సంపుటికణంగా ఉండటం సహృదయ పాఠకులకు గర్విస్తారు. తల్లి అంటే అందరికీ మాటల కందని మమకారం ఉంటుంది. తల్లి ప్రేమ, మమకారం తనని తీరా అనుభవించిన కవి మధుర కవిత్వం వ్రాశాడు. “మా ఊరి చెరువులో కలువ పువ్వుల్లా మా కల్లంలో దాన్లు గుజల్లా” ఉన్న పిల్లల్ని ఆ పిల్లల తల్లుల్ని తనని తీరా స్తుతించాడు కవి. “అమ్మను కొలిచేవారికి కష్టాలే దరిచేరవు అమ్మను ప్రేమించు వారిని ధైవాల్ దీపించు” ఎవరికయినా కష్టాల కడళ్ళు ఎదురైతే, వాళ్ళు అమ్మను పూజించే దని మనకు తెలిసి, లోకానికి

నారంశెట్టి ఉమామహేశ్వరరావు కవితా సంపుటి “ధృత్యభాష”కు అచార్య కొలకలూరి ఇనాక్ గారు రాసిన ముందు మాట ప్రశంసలకు గురైంది. కవికి సమ సమాజం ఇష్టం. అందులో “వాడు పన్నులందే అవసరం లేదు మీరు మన్నుగా తినే అవకాశం రాదు” ఇది కవికి ఉన్న సామాన్యవాద దృష్టి. భవిష్యత్ సమాజాన్ని కలగంటున్న కవి అభీష్టం. శ్రీ నారంశెట్టి ఉమా మహేశ్వర రావు మంచి ఆశయాలున్న కవి. గొప్ప ఆధర్మాలన్న సహృద యుడు. గొప్ప సమాజం నిర్మాణం కావాలని, గొప్ప మానవీ మానవులు అవ్వాలనిచే కాలం రావా లని, ఆరాటపడుతున్న కవి. ఉదాత్త భావాలను సముచిత సుందర భాషలో సంతృప్తం గా అభివ్యక్తం చేసే శక్తి ఉన్న కవి. ఇంత మంచి కవిత్వం వ్రాస్తున్న కవి, భవిష్యత్తులో మరింత మంచి కవిత్వం వ్రాస్తానని, మనస్ఫూర్తి మరింత తగ్గ అలరించ వచ్చేదాని అభిప్రాయం. అభినందిస్తున్నాను. - కొలకలూరి ఇనాక్

కవికి సమ సమాజం ఇష్టం. అందులో “వాడు పన్నులందే అవసరం లేదు మీరు మన్నుగా తినే అవకాశం రాదు” ఇది కవికి ఉన్న సామాన్యవాద దృష్టి. భవిష్యత్ సమాజాన్ని కలగంటున్న కవి అభీష్టం. శ్రీ నారంశెట్టి ఉమా మహేశ్వర రావు మంచి ఆశయాలున్న కవి. గొప్ప ఆధర్మాలన్న సహృద యుడు. గొప్ప సమాజం నిర్మాణం కావాలని, గొప్ప మానవీ మానవులు అవ్వాలనిచే కాలం రావా లని, ఆరాటపడుతున్న కవి. ఉదాత్త భావాలను సముచిత సుందర భాషలో సంతృప్తం గా అభివ్యక్తం చేసే శక్తి ఉన్న కవి. ఇంత మంచి కవిత్వం వ్రాస్తున్న కవి, భవిష్యత్తులో మరింత మంచి కవిత్వం వ్రాస్తానని, మనస్ఫూర్తి మరింత తగ్గ అలరించ వచ్చేదాని అభిప్రాయం. అభినందిస్తున్నాను. - కొలకలూరి ఇనాక్

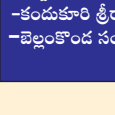
జలమే జనం అని గోదావరికి వందనం పెట్టి, సమాజానికి నదులు సంస్కృతిని ప్రసాదిం చాయని ప్రజా సమాహారం మేల్కొలుపు

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట సగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జామీ'లో

సంస్కారములు

“సోమవారం కవినమ్మకనం - కవివారంలో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్ని కవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం..”

సంస్కారములు - శంకరకూర్తి శ్రీరామమూల - చెల్లెలకొండ నందక కుమార్

ఆశాపలం

అన్నంబెట్టే అన్నాతలను సైతం యూరియా కోసంజాగరమే బహుమానమా చెల్లెమ్మా? నిన్ను నిలబెట్టిన నిరుపేదలను ఉద్ధరించే ఊసు మరిచి మొద్దునిద్రేనా చెల్లెమ్మా ఇది మలుపుకున్న దీపమా చేసుకున్న పాపము చెల్లెమ్మా ? రోడ్డున శిథిల శిథిలం అయితేనే రోడ్డు రవాణాశాఖ కచ్చు తెరువదా పందగకు ఊరు రామునాన్న చాలిచాలనిబన్ను లో ప్రయాణం నరకమా కాదా చెల్లెమ్మా ఆకలితో అలమటించేవాళ్ళ మొర వింటూడా పెద్దదొర మనసువెట్టి కలుపుతదంటూనా ఫులిహోర ఆకలి బతుకులు అన్నంమెతుకే పరమాన్నమా చెల్లెమ్మా ? డి.ఎలను మోస్తున్న భజన దేవికి దెలివరి దేవీ ఎప్పుడో చెల్లెమ్మా వేతన జీవుల నిరాశ నిట్టూర్పుల నిమ్మకు నీరెత్తని ఇదేం పాడుకాలమో చెల్లెమ్మా తడిసిపొయ్యితున్న బ్యాగ్ బాధలేలా చెల్లెమ్మా? పాపమంతా మనదేనా చెల్లెమ్మా!! అద్భుతమయ్యిందే అతేష జన ఆశాపలం ఎదరిలానన్నునిద్రుదినమన్నల సాప్తాజ్యం

పరిష్కారం ఎందుమమో చెల్లెమ్మా చెప్పుకుంటే పెద్దచేటు చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటు చెల్లెమ్మా? కష్టం రుతువు ఇదేనా చెల్లెమ్మా ? మనది కన్నీళ్ళ కాలం బాధేనా చెల్లెమ్మా? తారల్ని , తళుకుల్ని కన్నున దట్టమైన మేఘాల గగనం ఏ చెన్నైరాజానగిరీయని మూసినదెప్పుడుకట్టు మూగనగ్రనం హక్కునా వానలో తడిసిపొయ్యిన మనం నేడుగజజగజమెతుకల్ గొప్ప వరమా చెల్లెమ్మా మనగనదే సాధ్య సిద్ధాంతానికే మోసనదేటలం జీవితాంతమని పల్లించడమే మన వేదాంతమా? చెల్లెమ్మా మనిషి కంటే మరణమే నష్టాంతమా చెల్లెమ్మా?. ఆలనాటి ఆనందాల నా తెలంగాణ నేడు నిర్మలామంగా జరుగున్న ప్రణామంతోపుల ఉదయన అందని ఆకాశం కింద మిన్నగిరి ఆవేశం మనదేలే చెల్లెమ్మా ఇది ధనిక రాష్ట్ర దరిద్రం మనమున్నది నేడే సముద్రం కాదా చెల్లెమ్మా తీరమేదో గొప్పమేదో తెల్లను మనకు వడతులంకా పందగనే పాడించిరి... తొమ్మడి రోజులూ బొడ్డున్న యును పేర తో ఆడ్రాలునే కలిపిరి - తరుణులూ... ఈ తొమ్మడి రోజులు దాక్కుంటే పేర దేవసదాశ్రులలో - నలువరాణిని తలచిరి... మనస్సినిని - మననకార కలిపిరి పాడించి చూతమి! పాపనలాది తెలుగు యువతులారో తేజమలర !! తెలంగాణ బతుకమ్మ తెలుగు వారికే చేజిక్కిన కొమ్మ! అమ్మలో భద్రతమహాకొమ్మ! బతుకమ్మను పేర్చి చెప్పకుడి! తలచి మొక్కుమ బతుకుడి!

-రమేశ్ నల్లగొండ

దేవీ నవరాత్రులు!

పార్వతిని పూజించ - సౌభాగ్యహెచ్చానున; సిరినిసర్పించ - సంపదలు కలుగునని; సంశనముకై - చదువులమ్మను కొలువగా? పడతులంకా? పసుపు గౌరమ్మనే చేసిరి... పూ టోణులు బతుకమ్మగ కాలిచిరి.... ప్రాణ నాధుని మేలుకై - బతుకు చల్లంగుండాలని - బతుకమ్మ ను వేడి, చల్లకుడుపులకదీరి - చెలులంత సద్గుణబతుకమ్మనే చేసిరి. తొమ్మడి రోజులూ - ముత్తైమలందరూ తీర్మాత పూలతో బతుకమ్మను - పేర్చి తీయని ఆగింపులే చేసిరి - అలివేణులు నిష్ఠలేన్నో పాడించిరి... నడుము బిగించిరి... నారిమణులంత! కోలాటాలేసిరి - కోమలాంగులు... కన్న బిల్లలంకా కూడి - చక్కన్న మొగడ్డియ్యమని... చేతులెత్తి మొక్కిరి... బతుకమ్మనాడి భాగ్యవంతులైరి... ప్రమదలందరూ...ప్రమోదమే పొందిరి... మైలైన జీవనము - మేటిగా దిడ్డు కొమ్మని, బుద్ధిగా ఉండమని.. పాటలో సుధులేన్నో చెప్పిరి సీమంతినులు! బతుకు రాచబాటాలేసిరి! ఆ శంభునికీ - ఈ శైలప్రతి నిచ్చి అప్పగింతలే చేసిరి. గంగతో కలసుండుమని సాగనపిరి... గంగతో సాగనపిరి... మాంగళ్య బలము కోరి -మంగళారతులిచ్చిరి, మగువలంకా -పసుపు ముద్దలే పంచిరి.. ఇప్పు వాయనమంచు... -ఇంతలూ

ఇష్టంగం -పుష్పకుండో వాయుమ్మనుచు పుష్పకానిరి పుష్పాంగునల... పూలకే పూజ చేసే - పూల జాతరలే చేసిరి పూటోణులు పుష్పముతో పొందిరి... చేతుల్ని మరచి.. ఉత్సాహముతో సద్గుణ బతుకమ్మ సంబరమే చేయంగ. సంస్కృతి నిలిపే సంప్రదాయముగ - బతుకమ్మనా - నిలిపిరి... హెచ్చు-తగ్గులు; కలిమిలేముల భేదమలేని వడతులంకా పందగనే పాడించిరి... తొమ్మడి రోజులూ బొడ్డున్న యును పేర తో ఆడ్రాలునే కలిపిరి - తరుణులూ... ఈ తొమ్మడి రోజులు దాక్కుంటే పేర దేవసదాశ్రులలో - నలువరాణిని తలచిరి... మనస్సినిని - మననకార కలిపిరి పాడించి చూతమి! పాపనలాది తెలుగు యువతులారో తేజమలర !! తెలంగాణ బతుకమ్మ తెలుగు వారికే చేజిక్కిన కొమ్మ! అమ్మలో భద్రతమహాకొమ్మ! బతుకమ్మను పేర్చి చెప్పకుడి! తలచి మొక్కుమ బతుకుడి!

-రంగరాజు పద్మజ, హైదరాబాద్.

సూర్యం

ప్రజల సంభాషణలే నాకూర్చినవ. అడవిలో జంతువుల లెక్కనే. నేరు ఉన్న భాషనేర్చుని మూగొమ్మే. ఈ సమాజమే నాకు అన్ని ఇచ్చింది. బాధించిన,మోసగించిన, అభివృద్ధి పదంలో నడిపించిన, దుఃఖించజేసిన నంతోషపెట్టిన, అడవిలో జంతువుల లెక్కనే. నేరు ఉన్న భాషనేర్చుని మూగొమ్మే. ఈ సమాజమే నాకు అన్ని ఇచ్చింది. బాధించిన,మోసగించిన, అభివృద్ధి పదంలో నడిపించిన, దుఃఖించజేసిన నంతోషపెట్టిన, అడవిలో జంతువుల లెక్కనే. నేరు ఉన్న భాషనేర్చుని మూగొమ్మే. ఈ సమాజమే నాకు అన్ని ఇచ్చింది. బాధించిన,మోసగించిన, అభివృద్ధి పదంలో నడిపించిన, దుఃఖించజేసిన నంతోషపెట్టిన,

-దురగల యదయ్య, 9866468979

భూమి అంటే ఆకాశమంత ఇష్టం !

నా ఇష్టాలు చెబితే మీకు అశ్రువే మరి !! బ్రహ్మ లోకం ఏమీ వద్దు - అమృతం నా దృష్టికి చేదు మంద!! నాల్గు మొద్దులూరి పోతుంది!! భూమి మీద కోటి సంవత్సరాలైనా జూరని దేవతలు ఎన్ని అన్యోనాలు పంపిన సరే! భూమి మీది బుతువులను చూస్తూన్నా వూధాన్యం ఎలా రాగలదు !! మునిలెంతం కాలాన్ని సగ్గరోకానికీ పొమ్మంటాను భూమి అంటే ఆకాశమంత ఇష్టం మీకాధూనా!!

-కందాక రామనారాయణ 8790593688

దృశ్యాలు

కళ్ళు మూసుకుంటే దృశ్యం కనబడుతుంది తెలిస్తే మాయమవుతుంది ఏదైనా ఊహించవచ్చు ఎక్కడైనా విహరించవచ్చు కళ్ళు మూసుకున్నప్పుడు కాలాంతమైన సూర్యుడు కట్టెదటనే కనబడుతుంది అంతరిక్షంలోకి కూడా వెళ్లి రావచ్చునిపిస్తుంది మూసుకున్న కళ్ళు మనోవేగం కన్నా మిన్నగా పరిగెడుతున్నాయి క్షణంలో ఉత్తరం నుండి దక్షిణం తూర్పు నుండి పడమర జట్టే చుట్టేసి రావచ్చునిపిస్తుంది మాయమవుతున్న దృశ్యాల్ని ఎంత సేపని చూస్తూ పరుగెడుతున్న దృశ్యాల్ని దేన్నని పట్టుకుంటాం కళ్ళు మూస్తే మాయా ప్రపంచమే. యదార్థ దృశ్యాలు కనపడాలంటే కళ్ళు తెరవాల్సిందే ! తెలిస్తే అది అదేనా మనమెప్పుడున్నారా చచ్చారా పొట్టునిండా మెక్కుతున్నదివర ఆకలితో అలమడిస్తున్నదెవరు తెలుస్తుంది యజమాని ఎవరు కూలి ఎవరు దొరలెవరు దొంగలెవరు తెలుస్తుంది చెడ్డే కూలుతున్న దృశ్యాల్ని గద్దెలు ఎక్కుతున్న తీరుపెరుస్తాయి. తెలిపిండ్ల కళ్ళో దేవపరస్తాయి. కన్ను తెరిస్తే నిజం కన్ను మూస్తే అబద్ధం మూసి తెరిచే కళ్ళకు రంగుల రాల్చుం కనబడుతుంది తెలిచిన కళ్ళకు వెలుగొక్కతో కనబడుతుంది !!

-కందుకూరిశ్రీరామమూల 9440219245

'అరులగౌరి'

అలికిన వాకిళ్ళలో రంగుల తివాచీలు పదిచినట్లు అంగనలల్లిన కళాత్మకపు రంగవల్లికలు పూసిన పసుపుకుంకుమల గడపల మంగిలి గౌరవముకు పూరిక స్వాగత తోరణాలు. సిరుల పూల ఉడుపులేన్నో ఏరి తెచ్చి గునుగు పూలకు రంగుల పొంగులు కలగలిపి తలకోసం పూల బంగారు కట్టుకోకకు పట్టుకున్నల బుద్ధులకాదాలో దూరం బుద్ధుల్లో దుర్గమ్మకు సింగారంపులు. ఉన్నంతలో ఉన్నతంగా రంగుల బలువలతో కలహాసన గమనాల కలికి చిలుకల లయబద్ధ పు వివాహాల స్వస్తిరూపాలు పంచరంగుల రామచిలుకలు కో

రాజా వాసిరెడ్డి మల్లీశ్వరి రచించిన “ముదిర” వచనకవితా సంపుటి ఆవిష్కరణ

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 8: (నేటినిజం ప్రతినీడి): రాజా వాసిరెడ్డి మల్లీశ్వరి రచించిన “ముదిర” వచనకవితా సంపుటిని ఆమె తల్లిగారైన సత్యవతి దేవి తలపులలో సెప్టెంబర్ 28న తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సౌజన్యంతో రాజా వాసిరెడ్డి ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో సభాధ్యక్షులు, ముఖ్య అతిథులనే వారం లేకుండానే వేదికనలంకరించిన కవయిత్రులు, రచయిత్రులు, పాత్రికేయులు, చరిత్రకారిణుల సదుపాయ శ్రీమతి వెలివోలు నాగ రాజ్యలక్ష్మి ఆవిష్కరించారు. ఇది ఓ పండుగ వాతావరణం. ఓ గొప్ప సందర్భం. ఇది కేవలం పుస్తకవిష్కరణ సభ మాత్రమే కాదు అయినా రాంగారలో విశిష్ట సేవలు చేస్తున్న స్త్రీ మార్గలను బిరుదులతో ఘనంగా సత్కరించిన సభ కూడా. అందుకే ఈ సభ ఇతర సభల కన్నా ప్రత్యేకమైనది. సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ ఒక అవధానక పల్లెటూరి బాలిక ఒక మహా సాహిత్య శిఖరంగా ఎడగడంలో తమ తల్లి

రాజా వాసిరెడ్డి మల్లీశ్వరి రచించిన “ముదిర” వచనకవితా సంపుటిని ఆవిష్కరిస్తున్న అతిథులు

గారైన సత్యవతి దేవి గారు ఎలా నర్త్యాన్ని నిచ్చారో తెలియజేస్తూ మల్లీశ్వరి గారు. ఆమె రాసిన నా జ్ఞాపకాలలో అమ్మ... అనే కవితను శ్రీమతి శాంతి నిర్మల చదవారు. “ముదిర” అంటే స్త్రీ స్త్రీ అర్థం. మహిళావలన విన్నాన ప్రభుత్వమే ముదిర. స్త్రీ మూర్తి హృదయం ఎదుర్కొనే సంఘర్షణను కళ్ళకు కట్టినట్లుగా 85 కవితలును, అద్భుత పద సంపదతో భావుకతతో అద్భుత కవితాత్మకతతో రచించబడిన ఈ ముదిరను గురించి ముందుగా ఆచార్య నాగరాజ్యలక్ష్మి వివిధ కారణాలతో స్త్రీ ఆశలు, కోరికలు, వ్యసనం, సంఘర్షణలు చక్కని పద ప్రయోగాలతో రాసిన కవయిత్రు హృదయాన్ని చక్కగా విశ్లేషించారు. అలాగే సమీక్షకురాలు, గాయని శ్రీమతి లక్ష్మీ భవాని ముదిర ప్రాచీన ఆధునిక సాహిత్యాల మేలు కలయిక. స్త్రీ అంతరంగాన్ని అని ఆంధ్రజ్యోతి చీప్ నవ్ అడిటర్ శ్రీమతి అనురాధ అమ్మ ఇచ్చే స్ఫూర్తిని గురించి, కవయిత్రు శ్రీమతి మూర్తి శ్రీదేవి మల్లీశ్వరి గారి వ్యక్తిత్వాన్ని, భావుకతా కవితాత్మాన్ని గూర్చి, కవయిత్రు శ్రీమతి రావణ్య సైదీశ్వరి ముదిర లోని అనేక కవితలను విశ్లేషిస్తూ సమాఖ్య లో స్త్రీ అణచి వేయబడుతున్న విధానాన్ని గురించి మరో రచయిత్రు తంగెళ్ళ శ్రీదేవి

రావణ్య సైదీశ్వరి సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

డా. తంగెళ్ళ శ్రీదేవిరెడ్డిని సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

డా. లక్ష్మీ భవాని సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

డి. పి. అనురాధని సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

డా. లక్ష్మీ భవాని సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

శాంతినిర్మల సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

డా. వెలివోలు నాగరాజ్యలక్ష్మిని సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

ఆకట్టుకున్న గాన విభావరి

సన్యాస గ్రహీతలతో వంశీ రామరాజు, తెన్నేటి సుధాదేవి

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 8: (నేటినిజం ప్రతినీడి): ప్రముఖ గాయని గాయకులు అలంబించిన నీ సంగీత విభావరి శ్రోతలను ఆకట్టుకుంది. శుక్రవారం త్యాగరామ గానసభ కోసంగా ప్రదర్శించిన ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. గాయకులు బాలకామేశ్వర రావు, సురేఖ, శ్రీదేవితో పాటు పలువురు గాయని గాయకులు విభావరి పాల్గొని శ్రావ్యగానంతో శ్రోతలను రంజింపజేశారు. అంతంతరం వారిని పంశీ సంస్థల అధినేత వంశీ రామరాజు సత్కరించారు.

మునకలెస్తూ
బురుగు శబ్దం చేస్తూ
నదిలో చేమ.

హైకూలు
- తాబీర్ షోన్
నెల్: 9989261991

అడవి శోభ
ప్రకృతి పరవశం
మయూరి నాట్యం.

మౌన సృష్టి
ఆకాశం వణికింది
మేఘ గర్భన.

పూలు పూస్తాయి
ఉదయసమయాలు
ప్రకృతి శోభి

మొండితనం
మహా మంది గుణాలు
పద్మతీతోపాటు పాడించే
సప్తజీవికి ఉదాహరణ
కుక్క తోక వంకర
చెలితే చెవి తెక్కుడు
కొడితే శరీరాధారణ
కొట్టోమని
బుద్ధి అంతే
బురదగుంట
మనసు మామూలే
చక్రవర్తి మహాశయుడు, కదా!
నేర్పించలేం
మరిమించలేం
కోరి తలకొక్కొక్కాయని
తగిలించుకోలేం
అనుమతికొని
తూర్పు తిరిగి దండం పెట్టి
వదిలించుకోవాలి
-కె.కె.తామర-

వక్రబుద్ధి
వక్రబుద్ధి వితండువాది
అలోచనతో సంబంధం లేని
మూర్ఖరాజునుతుడు
తా పట్టిన కుంభానికి
మూడే కాళ్ళునే
చక్రవర్తి మహాశయుడు, కదా!
వినడు మాట
వినిపించిన మాట
విసపడడు
చెప్పినవారు మూర్ఖులు
తానే గొప్పవాడు
మంకు పట్టు

వైరగాల కుక్క తోక
ఎన్నిసార్లు తిన్నా చేసినా
వంకర తిరగడమే
కుక్క తోక నైజం
ఎన్నిసార్లు బుద్ధి హెచ్చరిస్తున్నా
మనసుకే లోగి వంకర మెలగటం
మానవ సహజం.
వేదాంతం బోధిస్తున్నా
రాధాంతాలో నలగటం
ఉదంతాలు వినిపిస్తున్నా
పట్టుట్టు మెలగటం
కష్టాలు విషాదాలప్పుడు
తటస్థులైన వేదాంతం
క్షణాలు దాటేవరకే
దైవ స్వరం
మరుక్షణం
తానంత వారెవరూ లేరని ప్రగల్భం.
భయంకర బాధలపునంటే
వలదనే దానిని
ఎప్పుడూ ఈ తప్పిదానికి
మరో మారు అవకాశం ఇవ్వనని
అనుకున్న ఆ పదవి.
బిడ్డపట్టి అత్తను చేరాక
ప్రసూతి వైరగాల కుక్క తోక.
దగ్గరగా కలిసి గడిపిన
అతిథులను మనవారిని

వంకర బుద్ధి!
పిదప కాలం పితర బుద్ధులు
ఎవరు చెప్పినా వినరు
తెలిసి తెలియని మూర్ఖత్వంతో
హితోక్తులు చెప్పిన పెట్టుట
అజ్ఞానంతో
అల్లరించుకు
మనసు చెప్పిన మాట వినరు
సుద్దులు నేర్చిన వంకర బుద్ధులు
నేను నేనేనంటూ
నా దారి రహదారింటూ ..
నా దారి మనుషులు
ప్రతి విషయం రాధాంతం చేస్తూ

సహజ గుణం
ఏండ్లకు ఏండ్లు కృషి చేసినా
అది వంకరే
ఎలుక తోలు తెప్ప
ఎంత ఉతికినా నలుపే
కుక్క తోకకు
ఎంత బరువు వేసినా
యధాతథమే
కర్రలు ఎన్నిరోజులు
బిగించి వీడినా వంకరే
సహజ గుణం మారనట్లే
కుక్క తోక వంకరే
కనకపు సింహాసనంపై
కూర్చోబెడలే ఫలమేంటి?
పంపభక్తులరమాన్యం
పెట్టినా ఫలమేంటి?
లోభి దగ్గర
ఎంత సిరిసంపదలున్నవేం.
పందికి

సరిచేయలేని వంకర
ఓకసారి జరిగిన పొరపాటు
తిరిగి జరిగితే అదే గ్రహపాటు
మళ్ళీ మళ్ళీ అదే చేస్తే
కుక్కతోక వంకర వందం.
అంటారు మావరలు
వంకరబుద్ధి సరి చేయలేరని
కుక్కతోకకు రాయి కట్టి
రాయి ముడివిప్పితే వంకరేగా.
కొందరిది

ఎప్పుడూ వంకర!
పౌలిక పక్షబుద్ధులకు
కుక్క తోకతో!
మానరు అవగణం
నీతులెంత చెప్పినా!
వంకర తోక

అంశం: కుక్కతోక
మేధూల్-మల్లాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్య రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్యాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; పెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ ద్వంద్వ కార్యక్రమంలో భాగంగా 1576వ రోజు 'కుక్కతోక' అనే అంశంపై పలువురు కవులు తమ కవితలను పంపిస్తున్నారు. కవితల సాధన చేస్తున్న కవులందరికీ అభినందనలు. 'కుక్కతోక' అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను నేటి నిజం పాఠకల కోసం ప్రత్యేకంగా అందిస్తున్నాం.

మేధూల్-మల్లాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అధిష్: & వికాశ కమిటీ నిర్వహణ:
-హైదరాబాద్ హృదయశాంతి, 9441046839

చక్రని నేస్తం
తొక హృదయ దరిచేరే
శునకం సరునికి నేస్తం
పెంచుకుంటే
మమతను పంచి
ప్రాణం పోయేవరకు
నమ్మకానికి కాపలా కాస్తూ
మానం దేవుల లేక
నివసించే జీవి
కొద్దిగా మెతుకులు వేస్తే
ప్రేమపంచే ప్రాణి
నమ్మకానికి భరోసా
శ్వాసానికి విశ్వాసం శ్వాస!!
కుక్క తోక వంకర కానీ
ఆనందపు వేళా
ఊపుతుంది అందంగా
ప్రేమక జీవి
విశ్వాసానికి తీవి.
కుక్కతోక పట్టుకుని
గోదారి ఈదిట్టు
సంసార సముద్రాన్ని
ఈడడం అసాధ్యం.
కుక్కతోక వంకర
సింహాసనం ఎక్కించినా
కొందరి పక్షబుద్ధి అంటే మరి
మారని మనిషి
తీరని కోరిక
ఏరిపోలేనే నైజం!!
వంకర బుద్ధి వారితో జాగ్రత్త.

చెడిన చెడు నడకంతా....
ప్రేమతో చిన్న పిలుపు చాలు
యజమాని స్వరానికి ఉప్పొంగే ఉల్లం
కుక్క కదా మోసం దేవుల
ధర్మరాజుతో సశరీరంగా స్వర్గయానం.
కుక్కతోక వంకరే
గోరొ తోక ఎన్నాళ్ళు పెరిగినా చెడ్డే
ఏమీ తమకా తామే
స్వీయ నిర్మాణాలు కావు.
వదలించకు మనిషి అవగణాలకు
కుక్కకు కుట్ర బుద్ధులకు తెగివడిన మాట
కుక్కతోక వంకర
మారని మనుషులకిది
తగిలించిన బిరుదు.
పండిత పాపముల నోట పలికిన సామెత
జనపదాలలో దృష్టి సారించిన పాత కథ.
మనిషైనవాడంటేనే
నిజమైన సుగుణాల రాశి
ఏ మాయలో పడి నడిచాడో
అద్దదారుల్లో
అనలు మనిషి మరణించాకే
పక్షబుద్ధి పాలు.
చెడిన చెడు నడకంతా
విశ్వకాంతికి విఘాతం
తన్ను తాను తిరిగి చూసుకుంటే
అహతంలో పడి విక్రత రూపం.

చెడిన చెడు నడకంతా....
-విద్యై రామలు

చెడిన చెడు నడకంతా....
మామి మూడువంకర.
కుక్క తోక కి రాయికడితే
సూదిగా వేలాడుతుంది
భయంవేస్తే తోకముడిచి పలాయనం
శునకం తోక తో పనేమి?
మనిషి బుద్ధి వాచాలతకన్న
మిన్న అని గ్రహిస్తే మేలు.
దెప్పుడు వ్యంగ్యం తో
కయో కయో జనాలను చూసి
భయంతో పారిపోతుంది
లేదా
తోక రూపించి
భో భో మొరుగుతుంది.
ఇంతవర విషయాలపై
రాధాంత సన్నిధిగా కాలయాపన
హాసపుల
ఏంచేయాలో తోచక
కుక్క తోక పట్టుకుని
గోదారి ఈడి ప్రయత్నం
ఇవే కదా నేటి సిగపట్టగోత్రాలు.

చెడిన చెడు నడకంతా....
-ఎ.రాజ్యశ్రీ

చెడిన చెడు నడకంతా....
సామెతల సగభాగం
విశ్వాసానికి వీర కంకణం
బుద్ధులు బుద్ధుల పేడితే
విసవకర్రలా పిచ్చింది
వీవంతా మనకేనే రుద్దుతుంది.
కొంతమంది రాజకీయ నాయకుల్లా
మరికొంత మంది అధికార గణాల్లా
కుక్క తోక వంకర.
ఎంత చెప్పినా వినని
మూర్ఖ శిఖాపాణుల గురించి
కుక్కతోక పట్టుకుని

చెడిన చెడు నడకంతా....
గోదారినిట్లు
మంచి మంచినీటి
మా అక్క శిఖాకో
బాగలేనన్నీ బజ్జె కొమ్ముకు
వేయమన్నట్లు
సామెతలకు సగభాగమైనది.
మంత్రించి వాడుతుంది.
ఊట చెలిమల జాడలే
మంచి అడుగుజాడలే
కాదని చీదరంతుంటే
బొద్దింకల వ్యవహారం!!
-సగుసూరి రాజ్యశ్రీ

చెడిన చెడు నడకంతా....
పాడుబుద్ధి
బుద్ధిలేని వాడి బుద్ధి
బాగుజెయ్యాలనుకొన్నా
కుక్కతోక వంకరయ్యడమే
తెలుసుకో.
రింగులాగ పంగిపోయి
ఇటు అటు ఊగుతుంది
వంకర బుద్ధులు కూడా
కుక్కతోకకు అనుసరణ!
కుక్కన్నీ మంచిగుణాలే
వంకర ఒక తోకతోనే
మనిషిని
మంచిగుణాలెన్నిన్నా
కుక్క కుత్తిలం లాంటి

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి పోగొట్టడం తప్పించుకు తిరగడం
ఎవరికైనా కష్టం
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

చెడిన చెడు నడకంతా....
వంకర బుద్ధి
ఇవన్నీ కుక్క తోక
అదివారితే నష్టం.
కుక్కన్ను లోపం
కాంతికి పరిమితం
మనిషికున్న లోకం
మనసుకు సంబంధమే
అందరి మనసులను
చేస్తుంది అన్నప్పుడనే
రాజులైన కొందరు
బాణాపట్టిన భావాలతో
అజ్ఞం పోస్తుంటారు.
ప్రజలు బుద్ధి చెప్పినా
ప్రగల్భాలు పలకడం
తన తప్పేం లేదంటూ

పేదవారికి సాయం

(కథ)

పేదవాని చెప్పుకనే చెబుతున్నాయి. ఆ పేదవానికి ఎందుకు సాయం చేయలేదో మాకు మాత్రం అర్థం కావడం లేదు “అని అన్నాడు. వారి హుటలను విన్న జమీందారు చిరునవ్వు నవ్వి “ఈ శరభయ్య చాలా నిదానం బరంగా ఉంటాడు. అందుకే సాధారణ దుస్తులు ధరించాడు. కానీ వాస్తవంగా ఇతడు పేదవాడు కాదు. ధనవంతుడు. ఇతడే అందరికీ ఆర్థికంగా సాయపడతాడు. అందువల్లే నేను ఇతనికి ఆర్థికంగా సాయం పడలేదు. ఇక ఈ రామయ్య చాలా పేదవాడు. ఇతడు మా అబ్బాయికి తెలుసు. నిన్ను ఇతను మా అబ్బాయి వద్దకు ఒక పెద్ద మేడకో పాల్గొనడానికి కొత్త దుస్తులు కొంటానని, అందులకై ఆర్థిక సాయం చేయమని వచ్చాడు. వెంటనే మా అబ్బాయి ఇతనికి పేదవాడని ఆర్థిక సాయం చేశాడు. అందువల్ల ఇతడు పేదవాడని నేను గ్రహించి అతనికి, అంటే అతనికనే పేదవాడైన కొందరయ్యకు సాయం చేశాను. ఇందులో నా పొరపాటు లేదు. ఆర్థిక గలవాడే నేను సాయం చేశాను”అని అన్నాడు . అది విన్న ప్రజలు జమీందారు దారు విన రణకు సంతోషించి చెప్పి చెప్పి చింతించి పడి అయినను తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నందుకు చింతించారు.

పండి. ఆయన అతనితో “నేను అలా ఏం చేశాను!” అని అడిగాడు. అప్పుడు మరొకరు “అయ్యో! పేదవాడైన శరభయ్య కు మీరు సాయం చేయకుండా ఈ ఖరీదైన దుస్తులు వేసుకున్న ఏమీ అర్థం కాలేదు. ఇలా చేశారేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు. ఈ మాట జమీందారు చెప్పి అతని దుస్తులు అతడు

వంశీ రామరాజు, తెన్నేటి సుధాదేవి

అధికారాన్ని అవిచ్ఛిన్నం చేస్తూ చుక్కా రామయ్య, శ్రీ తదితరులు.

